

Aan: informateurs, dhr. Henk Kamp en dhr. Wouter Bos
Ministerie van Algemene Zaken; Postbus 20001; 2500 EA Den Haag
cc kamerleden met portefeuille vreemdelingenzaken
cc fractiemedewerkers met portefeuille vreemdelingenzaken

Utrecht, oktober 2012

Geachte informateurs,

Ondergetekenden zijn betrokken bij de hulp aan uitgeprocedeerde asielzoekers en andere migranten zonder verblijfsvergunning ('ongedocumenteerden'). Vanuit deze ervaring willen wij graag de volgende onderwerpen onder uw aandacht brengen, met het uitdrukkelijke verzoek onze ervaringen mee te nemen in de formatiebesprekingen.

1. Onderdak voor kwetsbare ongedocumenteerden

De tentenkampen die eerder in Ter Apel, Den Bosch en Sellingen stonden, en de huidige tentenkampen in Amsterdam en Den Haag laten zien dat het vreemdelingenbeleid niet sluitend is. Uitgeprocedeerde asielzoekers die niet uitgezet kunnen worden, komen in humanitaire noodsituaties terecht. De Nederlandse overheid heeft een zorgplicht, zowel op lokaal als op landelijk niveau. Deze zorgplicht strekt zich uit tot alle mensen op haar grondgebied, onafhankelijk van een 'meewerkplicht'.

Ondergetekenden vragen de Nederlandse overheid dan ook haar verantwoordelijkheid te nemen voor opvang van ongedocumenteerde vreemdelingen die zich in een kwetsbare positie bevinden. Wij denken daarbij met name aan gezinnen, zieken, ouderen, en slachtoffers van mensenhandel die hun status verloren.

2. Opvang tijdens reguliere procedures: medisch, discretionair, buitenschuld

Twee jaar geleden is voor medische procedures een zogenaamde Route volgens Motie-Spekman ingesteld. Doel van deze route was om opvang te bieden aan aanvragers voor uitstel van vertrek op medische gronden (art-64) die niet binnen 2 weken beoordeeld konden worden. Door met name onhaalbare administratieve voorwaarden, zoals het vereiste van toestemmingsverklaringen van alle artsen waarvan medische verklaringen overlegd zijn, stringente eisen aan de inhoud van medische verklaringen, en het vereiste van een identiteitsbewijs, worden de meeste aanvragen die in dit kader worden ingediend niet eens in behandeling genomen. Bovendien vervalt het recht op opvang na een eerste negatieve beslissing, nog voordat een rechter zich hierover heeft kunnen uitlaten. Als de rechter tenslotte de beslissing van de IND vernietigt, ontstaat niet alsnog recht op opvang. Daarmee voldoet deze route niet aan het doel waarvoor zij is ingesteld.

De minister van Immigratie en Asiel heeft een voornemen gepubliceerd om nu ook andere aanvragen op humanitaire gronden volgens deze zelfde systematiek te gaan behandelen, het wetsvoorstel Stroomlijning Toelatingsprocedures.

Ondergetekenden hebben te maken met vreemdelingen in toelatingsprocedures op grond van medische, humanitaire of buitenschuld-redenen die geen opvang van rijkswege krijgen. Zij vragen om aanpassing van de route-Spekman, zodat op reële argumenten opvang geboden kan worden aan vreemdelingen in bovengenoemde humanitaire toelatingsprocedures.

3. Wortelingswet en discretionaire bevoegdheid

Vreemdelingen die langdurig in Nederland verblijven ontwikkelen een band met de Nederlandse samenleving. Ondanks streng migratiebeleid zal een deel van deze groep niet terugkeren. In het huidige beleid is er te weinig oog voor deze realiteit. Dat blijkt uit het feit dat de worteling van kinderen niet meegewogen wordt, en dat de discretionaire bevoegdheid weinig wordt toegepast.

Ondergetekenden vragen om bij besluiten over toelating van vreemdelingen, de binding met de Nederlandse samenleving uitdrukkelijk mee te wegen, en deze weging te verankeren naar analogie van het voorstel van de ACVZ ('Om het maatschappelijk belang'). Voor kinderen die hier langer dan vijf jaar verblijven zou van binding uitgegaan moeten worden. Zij horen dan ook een verblijfsvergunning te krijgen.

4. Alternatieven voor detentie

Van vele kanten (Amnesty International, Kerk in Actie, Humanistisch Verbond, Justitia et Pax, Ombudsman en het CPT) bestaat er kritiek op de Nederlandse praktijk van vreemdelingendetentie. Deze wordt teveel toegepast, alternatieven worden nauwelijks aangeboden. Detentie van vreemdelingen leidt tot gezondheidsschade en draagt in veel gevallen niet bij aan terugkeer. Dat geldt met name voor vreemdelingen die al in een begeleidingstraject zitten, bijvoorbeeld bij één van ondertekenende organisaties, en die tijdens dit traject in vreemdelingendetentie worden genomen.

Ondergetekenden vragen om altijd een expliciete afweging te maken over de toepassing van alternatieven voor detentie voor elke ongedocumenteerde vreemdeling die tijdens controles wordt aangetroffen.

5. Strafbaarstelling illegaal verblijf

Hoewel strafbaarstelling van de 'kale illegaal' (zonder voorafgaande procedures) van de baan is, zijn de afgelopen jaren wel wetten ingevoerd die het verblijf van ongedocumenteerde migranten strafbaar kunnen maken. Elke ongedocumenteerde die wordt aangetroffen krijgt standaard een inreisverbod, waarmee het verblijf in de toekomst strafbaar is. Bovendien komen mensen die eerder illegaal in Nederland verbleven of die een inreisverbod hebben gekregen volgens de wet niet meer in aanmerking voor een verblijfsvergunning, zelfs niet als daar goede redenen voor zijn zoals vluchtelingenstatus, familieleden of een gekwalificeerd arbeidsaanbod. De strafbaarstelling van illegaal verblijf heeft bovendien maatschappelijk negatieve effecten: hulpverlening wordt ontmoedigd, uitbuiting en marginalisering liggen op de loer.

Ondergetekenden vragen dan ook om terugdraaien van de wetten die verblijf met een inreisverbod strafbaar stellen, en het niet-tegenwerpen van een inreisverbod of eerder illegaal verblijf bij een aanvraag om toelating.

Wij hopen dat u onze zorgen serieus wil nemen en bovengenoemde aanbevelingen wil meenemen in de formatiebesprekingen.

Hoogachtend,

Cordaid	Den Haag
XminY Solidariteitsfonds	Amsterdam
Bezoekgroep migrantengevangenis Schiphol	Amsterdam
Hiv Vereniging Nederland	
Stichting ShivA, begeleiding ongedocumenteerden met hiv/aids	
Stichting B3positive	Amsterdam
Maatwerk bij Terugkeer	Utrecht
SKIN-kerken	Amersfoort
Wereldhuis, protestantse diaconie	Amsterdam
ASKV/ Steunpunt Vluchtelingen	Amsterdam
Harriët Tubman Huis	Amsterdam
Huiskamer voor Vluchtelingen en Nederlanders	Haarlem
Wereldhuis	Haarlem
Stichting Noodopvang Kop van Noord-Holland	Den Helder
De Wonne	Almelo
Stichting Op 't Stee	Emmen
Stichting Toekomst voor Vluchtelingen in Nood	Zevenaar
Stichting Fonds Vluchtelingen	Doetinchem
Stichting Noodopvang	Doetinchem
Asielzoekersplatform	Doetinchem
Wergroep Gereformeerde Gemeenten	Doetinchem
Interkerkelijke Wergroep Noodopvang Asielzoekers	Zutphen
Stichting Vluchtelingen in de Knel	Eindhoven
Missionair Servicecentrum Tilburg (MST)	Tilburg
Vluchtelingen Ondersteuning Tilburg (VLOT)	Tilburg
Stichting Noodopvang Dakloze Vreemdelingen	Utrecht
Stichting Dienstverlening aan Buitenlanders	Utrecht
Stichting Seguro	Utrecht
stichting Agnes van Leeuwenberch	Utrecht
Wergroep Kerkelijke Ondersteuning Vluchtelingen	Zeist
Stichting Vluchtelingkinderen	Driebergen
Vluchtelingenorganisatie Mai Mi Bath	Wageningen
Stichting Vluchtelingenplatform Arnhem	Arnhem
Vluchtelingenwerk Gelderland	Nijmegen
Stichting GAST	Nijmegen
Platform Kerk en Vluchteling	Wijchen
PRIME	den Haag
Rotterdams ongedocumenteerden Steunpunt	Rotterdam
Stichting Uitgeprocedeerde Asielzoekers	Schiedam
Stichting Uitvlucht	Vlaardingen
Netwerk Religieuzen voor Vluchtelingen	Den Bosch
Missionarissen van het Goddelijk Woord	Teteringen
Stichting Ongedocumenteerden Breda	Breda
Stichting Kerk en Vluchteling	Zeeuwsch Vlaanderen
Stichting Vlot- Zuid Limburg	Heerlen

Correspondentieadres: Stichting LOS, Kanaalstraat 243, 3531 CJ Utrecht, 030 2990222